

Vědci z Masarykovy univerzity objevili nové druhy suchozemských plžů na Islandu

26.6.2025 - | Masarykova univerzita

„Překvapilo nás, že i přes dřívější průzkumy nebyly tyto druhy dosud na Islandu zaznamenány. To zcela určitě neznamená, že by se tam objevily nově, mohly být jen snadno přehlížené. Je možné, že zde žijí již tisíce let a unikaly i pozornosti dřívějších přírodovědců, než se nám je podařilo nalézt díky zacílenému průzkumu rašelinných mokřadů,“ vysvětluje Michal Horsák, vedoucí týmu.

Výzkum, vedený zoology z Ústavu botaniky a zoologie PřF MU, probíhal v letech 2016 až 2024 a zahrnoval odběr vzorků na 97 přírodních lokalitách po celém Islandu. Nově zjištěné druhy – *Carychium tridentatum*, *Euconulus alderi*, *Vertigo lilljeborgi* a *Vertigo substriata* – byly nalezeny výhradně na rašeliništích sycených spodní vodou na jihu ostrova.

I když byly objeveny na Islandu, pocházejí tyto druhy z evropského kontinentu. Když po návratu vědci podrobili odebrané vzorky analýze mitochondriální DNA, prokázali jejich evropský původ. „Zřejmě se na Island dostali přirozenou cestou, mohli je sem zanešt ptáci,“ upřesňuje Horsák, jak se mohou malé plži bez pomoci člověka dostat tisíce kilometrů přes oceán.

Výzkum v rámci celého ostrova ukázal velké rozdíly mezi lokalitami, na některých bylo nalezeno až 14 druhů a někde ani jeden. Výsledky ukazují, že tyto rozdíly i rozšíření druhů jsou na Islandu silně ovlivněny klimatem, jelikož nejvíce druhů žije v jižní části ostrova, zatímco na chladnějším severu se mnohé vůbec nevyskytují. Zjištěné rozdíly podle autorů podporují hypotézu, že většina islandských suchozemských plžů osídlila ostrov až po poslední době ledové, tedy v průběhu posledních deseti tisíc let.

Objev zároveň ukazuje, jak důležitou roli hrají nenarušená mokřadní stanoviště s dlouhodobě stabilními podmínkami jako útočiště, ve kterých mohou přežít vzácné druhy i v tak extrémním prostředí, jakým je islandská krajina. Mokřady zajišťují zdroj živin a minerálů, stabilní mikroklima, díky čemuž umožňují přežití vzácných a ohrožených organismů, jakými jsou právě nově objevení trpasličí suchozemští plži na Islandu.

<https://www.muni.cz/pro-media/tiskove-zpravy/vedci-z-masarykovy-univerzity-objevili-nove-druhy-suchozemskych-plzu-na-islandu>